

Linkogas – fra affald til biogas

Linkogas har siden 1990 drevet et andelsbaseret biogasfællesanlæg i Lintrup i Vejen kommune. Selskabet producerer biogas ved hjælp af gylle fra landmænd og organiske affaldsprodukter fra levnedsmiddelindustrien.

Selskabets bestyrelsesformand Aksel Buchholt fortæller, at selskabet fra dag ét har været lidt anderledes. De brænder for at se resultater og brænder for at opdage ting: "Vi tør prøve nogle ting, vi får nogle ideer og så tør vi prøve dem af med begge ben på jorden og sund fornuft." Linkogas er som det første biogasanlæg ved at starte et fællesanlæg op med 20 økologiske landbrug, hvor der skal produceres økologisk biogas. Driftsleder Martin Fey forklarer, at de økologiske landmænd selv startede med at danne en forening med et ønske om at bygge et anlæg, men at de kørte død i processen, hvorefter Linkogas besluttede sig for at gå ind i projektet. Først brugte man en del tid på at undersøge krav og procedurer for produktion af økologisk biogas. Men det viste sig, at kravene til den økologiske produktion ikke påvirker produktionen nævneværdigt: "Det rodede vi med i nogle år... Indtil vi fandt ud af, at der faktisk ikke er stor forskel til, hvordan vi gør i dag." For at få plads er Linkogas ved at bygge et ekstra anlæg, der kan tage 200.000 tons affald om året, så Linkogas når en samlet årlig kapacitet på 600.000 tons, hvor de 200.000 tons vil være økologiske.

De økologiske landmænd kommer, ifølge Martin Fey, ind i selskabet på lige fod med de konventionelle landmænd: "Jo flere forskelligheder man får ind, jo flere interessekonflikter kan man jo få stillet op, men jeg synes, at vi har gjort helt vildt meget ud af, at det skal være ens for alle, for det gør verden nemmere." Selskabet holder årligt en generalforsamling, hvor Linkogas kører én mand én stemme princippet. Aksel Buchholt påpeger, at de pt. ikke har forskellige afregningspriser, men hvis de på sigt kan få mere for den økologiske biogas, vil de selvfølgelig gøre det.

En naturlig cirkulær tankegang

Hos Linkogas er den cirkulær tankegang en naturlig del af forretningen, men ikke noget der arbejdes eksplicit med. Aksel Buchholt fortæller: "Det er ikke noget, vi går og tænker over, det er der bare, det er jo sådan det er", Martin Fey istemmer: "Det er naturligt for os." Aksel Buchholt uddyber, at Linkogas nok er mere inde i den cirkulære proces, end de går og tænker over til dagligt i selskabet: "Vi arbejder faktisk mere med det, end vi selv er klar over, at vi gør." Martin Fey konstaterer samtidig, at Linkogas spiller en stor rolle i den cirkulære tankegang, da selskabet omdanner affald fra landmænd og industri til biogas og gødning uden at fjerne nogen næringsstoffer: "Der er ikke mange steder, man får så meget ud af ingenting."

Samarbejde – et ord er et ord

Når Linkogas laver samarbejdsaftaler, skriver de ikke meget ned. Fokus er på tillid og på at et ord er et ord. De har blandt andet et samarbejde med virksomheden KomTek, hvor Linkogas, som aftager af 90 % af KomTeks produkter, har været med til at udvikle KomTeks virksomhed fra start. Martin Fey fortæller, at samarbejdet altid har været godt: "De er

fornuftige mennesker, de er til at stole på.. Når der bliver sagt noget, så bliver det også gjort, og det er begge veje.. Der er en god information, så vi er klar over, hvad der sker i begge ender af processen." Da KomTeks produkt kan bruges i økologisk sammenhæng, kommer virksomheden også til at spille en vigtig rolle i Linkogas' nye økologiske biogasanlæg.

Linkogas har ifølge Aksel Buchholt også et fantastisk samarbejde med kommunen. Det gode samarbejde skyldes personlige relationer, og at kommunen altid ved, hvor de har Linkogas: "Det er vigtigt at have dem med, og det er vigtigt at have et godt samarbejde." Modsat andre kommuner har Vejen Kommune ikke et fokus på at skabe historier om cirkulær økonomi, og det er, ifølge Aksel Buchholt, op til erhvervslivet selv at komme på de nye ideer og drive dem, men kommunen er meget samarbejdsvillig.

Til at aftage biogassen har Linkogas et samarbejde med Ørsted. Martin Fey beskriver forholdet som en almindelig leasing aftale, hvor Linkogas har leaset Ørsteds anlæg for 15 år, og så længe Linkogas afdrager lånet, så er Ørsted forpligtet til at aftage Linkogas' gas: "Intet fancy i det." Inden underskriften blev sat på den, ifølge Martin Fey, simple aftale på aftagelse af gas, blev der afholdt mange forhandlingsmøder, hvor parterne ikke altid var bedste venner. Men da først underskriften var sat skiftede samarbejdet til et andet og godt samarbejde.